

emberek menedékhelyévé avatta. Megnyilatkozásai, melyek minden zavaros teoriától és szűk látókörtől távol állnak, telítve vannak attól a fénytől, amely egy nagy szellemnek „az igazság világával való igazi érintkezéséből szokott kisugározni“. (B. Schwartz: *Einleitung zu Maritains, Von der christlichen Philosophie.*) Ez a megnyilatkozás, amelyet mindenütt meghallanak és megértenek és amely minden futurista-modernség nélkül — nem úgy, mint sajnos, sok mai „újkatolikus“ írónál oly gyakran előfordul — alkalmazkodik a mai emberhez...

Maritain a háború alatt Amerikába ment és onnan folytatja Franciaországban megkezdett nagy munkáját, a Szent Tamás-i keresztény alapelveken felépülő új társadalmi rend kidolgozását. Szavát — bár a háborús ember nem „ér rá“ lelkével és embertársainak sorsával törődni — most is hallatja és rendszerének kidolgozását tovább is folytatja. Új munkáiról, sajnos, közelebbit nem tudunk, de valószínűnek látszik, hogy a viszonyok megjavulásával ismét fontos tényezője lesz Maritain azoknak az embereknek az irányításában, akik eddig is nála kerestek választ problémáikra és egy jobb rendszer utáni vágyuknak megoldására.

VÁRKONYI NAGY BÉLA:

EGY TÜRELMETLEN KORTÁRSHOZ

Ne rázd az öklöd, ember, ne csatázz,	Elég egy szó, egy sóhaj: száz sebet
A sorssal hasztalan vitázol:	Mutathatnék, de jobb a másik
Ha póre testtel a piacra állsz,	Megoldás: némán nézni az eget —
Még jobban fázol.	Megalvadt vérben állsz bokáig.

Elég, ha élek s hordom mostohán
A terhet, hidd el, ez is érdem:
Megérti így is késő unokám
A szörnyű büntetést, hogy éltem!

EGY RIDEG FORMAMŰVÉSZHEZ

Katonás rend, fegyelem,
S kész a világegyetem:
Versed biztos talpon áll,
S minden ríméd szalutál.

Rendek jobbra-balra át! —
Formán múlik a világ,
S aki ennek nem híve,
Sose viszi semmire.

Cseng a rím és bong a szó:
Elindul a vershajó.
Mechanizált gépezet
Hajtja, ha kell, fékezed.

Ámde költő, ne feledd:
Nem elég a szerkezet,
Összedől a sok ige,
Ha versednek nincs szíve.

Nem elég a szó-varázs,
Lélek is kell, égi láz.
Kell a forma s jó malaszt,
De csak úgy, ha nem fagyaszt

Így a vers csak cifra lom,
Gépesített szó-malom,
Feszés pompa, csillogás:
Rím-kaszárnya, semmi más.